

Sarmanul Dionis - Rezumat

Nuvela incepe cu o mediatatie a autorului. Acesta sustine ca trecutul, prezentul si viitorul sunt prezente numai in sufletul oamenilor. El sustine si ideia reincarnarii.

Dupa scurta introducere facuta de autor incepe nuvela cu adevarat. Este prezentata o seara mohorata in care ploua si fulgera. Pe drumul satului ne este prezentat un trecator udat de ploaie. Acesta intra intr-o carciuma pentru a astepta pana se linisteste ploaia. Acest trecator este Dionis. El este un copil orfan.

Cand s-a oprit ploaia Dionis pleca de la carciuma spre casa. Casa era inconjurata de ierburi si peretii de abia se mai tineau. In interior era o masa plina cu carti, un pat de scanduri acoperit cu paie iar pe perete era un tablou al tatalui sau. Autorul face o comparatie intre Dionis si chipul tatalui deducand o foarte mare asemanare.

Odata asezat la masa Dionis incepe a visa detasandu-se de lumea reala. In primul sau vis viseaza ca in castelul de langa casa sa aude pe cineva cantand la pian. El este atras de acest sunet insa visul se spulbera si Dionis se trezeste.

Dupa ce deschide o carte acesta incepe a visa. De data aceasta este Dan, un calugar. Dan se vede pe un camp citind o carte. Dupa un timp acesta se scoala indreptandu-se spre maestrul Ruben. Maestrul Ruben ii spune ca este adevarata teoria egipteană a trecerii sufletului prin mai multe trupuri. El ii dezvaluie lui Dan secretul cartii. Astfel Dan trebuie sa citeasca pagina a saptea unde sunt toate cele necesare pentru a intra in eternitate. Cand vru sa plece de la Ruben, Dan observa ca acesta se transforma intr-o fiinta demonica. Apare si Satan bucuros ca a reusit sa-l prinda in sfarsit si pe Ruben.

Dintr-o data locul actiunii se schimba in casa lui Dan (Dionis). Aici Dan vorbeste cu umbra sa. Aceasta a fost martora tuturor trupurilor in care a fost sufletul lui Dan. Umbra ii spune ca atunci cand s-a intrupat in Dan el a baut din apa Lethei care l-a facut sa uite totul. Tot umbra ii propune desprinderea sufletului lui Dan pentru ca acesta sa ajunga nemuritor iar umbra sa ii va tine locul. Umbra se angajeaza sa noteze toate evenimentele care se petrec cat a fost plecat. Aceasta il avertizeaza ca o secunda in eternitate inseamna mii de ani pe pamant.

Dan accepta si ajunge sa se vada departadu-se de propriul corp si indreptandu-se spre cer. Totusi el se intoarce pentru a o lua si pe Maria. Dupa ce aceasta accepta cei doi se indreapta spre luna. Aici sunt inconjurati de ingeri care le indeplinesc gandurile. Totusi ei observa o poarta mare care nu se poate deschide si dupa care presupun ei ca se afla Dumnezeu. Incercand a-i intreba pe ingeri acestia nu raspund ci doar zambesc. Acest lucru il face sa creada pe Dan ca el este Dumnezeu. El nu apuca sa rosteasca tot numele ca o multime de fulger il prigonesc din eternitate.

Locul actiunii se schimba inca odata. De data aceasta Dan este intins pe podea si niste medici il

examineaza. Il vede si pe Ruben caruia ii spune despre notitele facute de umbra sa. Ruben gasi aceste foi intr-un sertar. Dar deodata Dan observa ca doctorii nu sunt pentru al vindeca ci doresc umbra sa intiparita pe perete. Dan trase concluzia ca Ruben l-a vandut chinuitorului de suflete.

Astfel se termina nuvela propriu-zisa. La final intervine dinou autorul. Acesta intreaba cititorii daca si-au dat seama care este personajul imaginar Dan sau Dionis. In final Eminescu subliniaza ideea vietii ca teatrul.

Cu privire la trecerea sufletului de la un corp la altul Eminescu da un citat din Theophile Gautier: "imi pare c-am trait odata in Orient, si cand in vremea carnavalului ma deghizez cu vrun caftan, cred a relua adevaratele mele vesminte. Am fost intodeauna surprins ca nu pricep curent limba araba. Trebuie s-o fi uitat."